

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-364/05
Banja Luka 20. 02. 2007.**

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija, Petra Bajića, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Dragoslava Lukića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.d.o.o. iz S., R., zastupani po punomoćniku P. N., advokatu iz V., protiv tužene, Mesne industrije Č. iz S., zastupane po punomoćniku Z. K., radi duga, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u I. S. Pž-71/04 od 16. 12. 2004. godine, na sjednici održanoj 20. 02. 2007. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u S. Ps-7/04 od 25. 5. 2004. godine, obavezana je tužena da tužitelju isplati iznos od 35 678,00 Eura sa zateznom kamatom po stopi određenoj Zakonom o visini stope zatezne kamate i to na iznos od 17 263,16 Eura počev od 15. 6. 2003. godine do isplate, a na iznos od 18 415,00 Eura počev od 15. 7. 2003. godine do isplate, kao i troškove spora u iznosu od 4 112,00 KM, a sve u roku od 30 dana od prvog narednog dana po dostavljanju prepisa presude tuženoj pod prijetnjom izvršenja.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u I. S. Pž-71/04 od 16. 12. 2004. godine, žalba tužene je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom, drugostepenu odluku pobija tužena zbog, kako to navodi u reviziji, povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku i pogrešne primjene materijalnog prava, uz prijedlog da se revizija usvoji, nižestepene odluke ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja da mu tužena za isporučenu, a neplaćenu robu – zamrznuto goveđe meso po dvije fakture isplati ukupan iznos od 35 678,00 Eura sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospjeća faktura.

Raspravljajući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu prvostepeni sud je utvrdio: da je tužitelj tuženoj isporučio zamrznuto goveđe meso dana 23. 5. 2003. godine u količini od 16286 kg. po cijeni od 1, 06 Eura po kilogramu, a dana 13. 6. 2003. godine istu vrstu robe u količini od 17538,00 kg. po cijeni od 1, 05 Eura po kilogramu, da su za isporučenu robu ispostavljene fakture tužitelja broj 018/03-E od 23. 5. 2003. godine na iznos od 17 263,16 Eura i fakturu broj 020/03-E od 13. 6. 2003. godine na iznos od 18 414,90 Eura i da ove fakture nisu plaćene, da je tužitelj uzorke predmetne robe slao na analizu u Veterinarski institut Dr. V. B. u B. L., koji je našao da roba nije za ljudsku upotrebu i da o nedostacima robe tužena nije blagovremeno obavijestila tužitelja na odgovarajući način.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje i nalazeći da tužena nije postupila po odredbama člana 481. i 482. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 39/03 – u daljem tekstu: ZOO) koje se odnose na obavještanje prodavca o nedostacima robe, prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu i obavezao tuženu na isplatu ukupnog iznosa od 35 678,00 Eura tužitelju uz zakonsku zateznu kamatu od dana dospjeća pojedinačnih faktura.

Odlučujući o žalbi tužene, drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravno shvatanje prvostepenog suda žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Nepotrebno se nižestepeni sudovi pozivaju na odredbe člana 481. ZOO u situaciji kad je nesporno da se nije radilo o vidljivom nedostatku, nego o nedostatku koji se nije mogao otkriti pregledom na uobičajeni način. U konkretnom slučaju, radi se o mikrobiološkoj neispravnosti kupljenog goveđeg mesa koja je otkrivena nakon pregleda uzoraka mesa od strane ovlaštene institucije, dakle o nedostatku koji se nije mogao otkriti uobičajenim pregledom prilikom preuzimanja skriveni nedostatak, što znači da se ima primijeniti član 482. ZOO. Prema odredbi tog člana, stav 1., kad se poslije prijema stvari od strane kupca pokaže da stvar ima neki nedostatak koji se nije mogao otkriti uobičajenim pregledom prilikom preuzimanja stvari, kupac je dužan **pod prijetnjom gubitka prava** da o tom nedostatku obavijesti prodavca u roku od 8 dana računajući od dana kad je nedostatak otkrio, a kod ugovora u privredi bez odlaganja.

Dakle, pod uslovom da je kupljeno i uvezeno goveđe meso imalo nedostatke na koje ukazuje tužena, on je morao bez odlaganja obavijestiti prodavca i na taj način ostvariti prava kupca iz člana 488. ZOO. Navedena odredba ZOO podrazumjeva blagovremeno i uredno obavještanje kupca (stav 1.). Međutim, u konkretnoj situaciji kupac (tužena) u toku postupka nije dokazala da je izvršila svoju obavezu obavještanja prodavca propisanu članom 482. stav 1. ZOO. Istina je da u spisu postoji pismo tužene navodno upućeno tužitelju dana 07. 7. 2003. godine o obavještanju prodavca o nedostacima robe i stavljanju robe na raspolaganje. Međutim, nesporno je da to pismeno nije dostavljeno tužitelju preporučenom poštom. Razlog koji navodi tužena u žalbi, da obavijest o nedostacima robe nije poslata preporučeno u Sloveniju zbog toga što preporučena pošiljka nije mogla stići primaocu u zakonom određenom roku se ne može uzeti kao opravdavajući razlog. Za obavještanje je relevantan dan predaje pismena na poštu, a ne dan prijema pismena od strane tužitelja. Osim toga, članom 484. stav 2. ZOO propisano je da ako obavještenje o nedostatku koje je kupac blagovremeno poslao prodavcu preporučenim pismom, telegramom ili na neki drugi pouzdan način zadocni ili ne stigne prodavcu, smatra se da je kupac izvršio svoju obavezu obavještanja prodavca. Ovo znači da bi se moglo smatrati da je tužena blagovremeno obavijestila tužitelja o relevantnim nedostacima, ako obavijest nije stigla, ali pod uslovom da ima dokaz o slanju obavijesti. Rizik gubitka pošiljke pada na prodavca, ali samo ako je kupac dokazao da je obavijest poslao. Pravilno nižestepeni sudovi zaključuju da tužena nije dokazala da je preporučenom pošiljkom poslala pismo od 07. 07. 2003. godine tužitelju, kao ni telegrafski ili telefaksom. Uz pismo prezentirano sudu ne postoji potvrda o njegovom slanju putem telefaksa, niti bilo koji drugi dokaz da je obavijest poslana, tako da se ne može smatrati dokazanim da je tužitelj obaviješten o nedostacima robe u zakonom propisanom roku.

Pri nepostojanju dokaza o obavještanju kupca o nedostacima robe, ukazuje se suvišnim utvrđivanjem činjenice da li je tužena na analizu u Institut Dr. V. B. iz B. L. dostavio uzorke mesa koje je kupljeno od tužitelja ili uzorke nekog drugog mesa. Ipak, valja naglasiti da u toku postupka nije dokazano da su na analizu poslali uzorci mesa kupljenog od tužitelja.

Bez osnova je i navod revidenta da su sudovi počinili povredu odredaba parničnog postupka kad su odbili njegov prijedlog za izvođenje dokaza. Članom 81. stav 1. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05 – u daljem tekstu: ZPP) da će sud na pripremnom ročištu odlučiti o čemu će raspravljati i koji dokazi će se izvesti na glavnoj raspravi. Predlažući izvođenje dokaza saslušanjem stranaka (zakonskih zastupnika stranaka) tužena se izjasnila da bi se taj dokaz trebao izvesti na okolnost blagovremenog obavještanja prodavca od strane kupca o nedostacima kupljenog goveđeg mesa. I prema ocjeni ovog suda, saslušanjem zakonskih zastupnika stranaka se ne bi mogla utvrditi navedena

činjenica pri nepostojanju materijalnog dokaza o blagovremenosti obavještanja, pa je prvostepeni sud pravilno postupio na način propisan članom 81. stav 2. ZPP kad je odbio izvođenje predloženog dokaza.

Kako osporena odluka nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, to je na osnovu člana 248. ZPP, reviziju valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Petar Bajić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić